

۷- شجاعت

تکمیل: اللہ تعالیٰ نے انسانوں کو اشرف المخلوقات بنا کر دنیا میں بھیجا ہے اور انھیں اعلیٰ اخلاقی صفات عطا کی ہیں مثلاً سچائی، شجاعت، محبت، رواداری وغیرہ۔ ان میں شجاعت یعنی دلیری اور بہادری کی صفت بڑی اہمیت کی حامل ہے۔ بعض اوقات انسان کو اس صفت کی کمی کی وجہ سے مصیبتوں کا سامنا کرنا پڑتا ہے۔ استاد احمد بهمنیار نے اس سبق میں نہ صرف شجاعت کے حقیقی مفہوم سے روشناس کرایا ہے بلکہ اس کے فوائد سے بھی آگاہ کرنے کی ایک قابل قدر کوشش کی ہے۔ اس سبق کی تدریس کا بنیادی مقصد یہ بھی ہے کہ روز بروز کم ہوتی شجاعت کی صفت کو ہم اپنے اندر پیدا کریں اور دنیا میں کامیابی حاصل کریں۔

شجاعت نترسیدن نیست بلکہ آن است کہ انسان در برابرِ حوادث و رنج‌ها و ناملایمات ایستادگی و پایداری کند۔ از مشکلات نہراسد و راه‌های مناسب پیروزی برخطرها و مشکلات را جست و جو کند۔ شجاع کسی است کہ از خطر و عاقبتِ کارهای بد بترسد ولی دست و پای خود را گم نکند و با کمالِ متانت و آرامش، برای رویا روی با خطر، چارہ جوئی کند۔ سربازی کہ در صحنهٔ نبرد وظیفۂ خود را انجام می دهد، شجاع است۔ شجاعت تنہا در میدانِ جنگ نیست۔ تصمیم گیر بہ جا پذیرش سختی‌ها و تلخی‌ها برای رسیدن بہ موفقیت‌ها ہمه و ہمه بہ شجاعت نیاز مندند۔

شجاعتِ اخلاقی آن است کہ فکر و عقیدہ ای را کہ برحق و درست است، بدون واهمہ و ترس بیان کنیم۔ بر عقیدہ و ایمانِ درست استوار بایستیم۔ حرفِ راست و درست بگوییم و مانند پیامبرانِ الٰہی بر اعتقاد و قولِ خود استوار بمانیم و در دفاع از حق فداکار و نترس باشیم۔ ریشه ای اصلی ترس‌های نادرست در جھل و نادانی است۔ بعضی از تاریکی می ترسند و شب و تاریکی را پر از اشباح و پدیده‌های ترسناک می دانند۔ آیا برای شما اتفاق افتاده است کہ از چیزی در تاریکی بترسید اما وقتی چرا غ را روشن کنید بہ ترسِ خود تان بخندید؟ بعضی از پزشک و درمان می ترسند، در حالی کہ نمی دانند ہمیں واکسین یا جرّاحی، سلامتِ آنها را تضمین می کنند۔ کمی بیش تر فکر کنید؛ آیا ترس‌های شما درست و بہ جاست؟ اکنون از خودتان بپرسید: چہ کنیم تا شجاع باشیم، بیهوودہ نترسیم و دیگران را بیهوودہ نترسانیم!

(استاد احمد بهمنیار)

فرهنگ (Glossary)

Happenings, accidents	حادثے کی جمع	حوادث
Hardships	سختی، سختیاں	ناملایمات
The end	انجام	عاقبت
Dignity	وقار	متانت
Face to face, opposite	رو برو، آمنے سامنے	رویا روى
Remedy, cure	علاج	چاره جوی
Soldier	سپاہی	سرباز
Arena, stage	میدانِ عمل	صحنه
Duty	کام، فرض	وظيفه
Commitment	ارادہ، عزم	تصمیم
Success	کامیابی	موفقیت
Firm, staunch	ثبت قدم	استوار
Defence	رُوك، حفاظت	دفاع
Devotee	نثار ہونے والا	فاداکار
Origin, root, base	بنیاد، جڑ	ریشه
Ghost	بھوت	اشباح
Phenomenon	رجحان	پدیده
Physician	طبیب، ڈاکٹر	پزشک
Remedy, cure	علاج	درمان
Vaccine	ٹیککہ	واکسین
Surgery	سرجری	جراحی
Guarantee	ضمانت	تضمين
Useless	فضول، بے فائدہ	بیهودہ

Exercise / پرسش

Fill in the blanks.

۱۔ خالی جگہ پر کچھیے۔

۱۔ شجاعت در میدانِ جنگ نیست۔

۲۔ ریشه ای اصلی ترس های نادرست در و است۔

۲۔ مناسب الفاظ سے درج ذیل جدول مکمل کیجیے۔

Complete the following table.

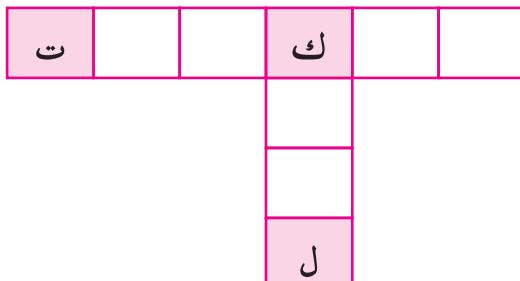
.....		رنج ها
.....	و	راست
.....		جهل

٣۔ مندرجہ ذیل الفاظ کی ضد تلاش کر کے لکھیے۔ Find antonyms of the following words from the text.

الفاظ	ضد
آغاز	
نرمی	
شیرینی	
روز	

Solve the following crossword.

۲۔ درج ذیل معمال کچھے۔

Make imperatives of the following infinitives.

۵۔ مندرجہ ذیل مصادر سے فعل امر بنائیے۔

	-	کردن	-۱
	-	خندیدن	-۲
	-	دانستن	-۳
	-	ترسیدن	-۴

۶۔ شجاعت کی تعریف چند جملوں میں اردو یا انگریزی میں بیان کیجئے۔

Define 'Bravery' in few sentences in Urdu or English.

عملی کام:

شجاعت سے متعلق آپ کو کوئی واقعہ معلوم ہوتا سے اردو یا انگریزی زبان میں تحریر کیجئے۔

Write any incident of bravery in Urdu or English.